

Sygn. akt I ACa 1008/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Myszkowska (spr.)

Sędziowie: SA Jacek Pasikowski

SO del. Dorota Sulińska-Kowalska

Protokolant: sekretarz sądowy Bartosz Kędziora

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa B. Ł.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 9 maja 2017 r. sygn. akt I C 1183/16

1. oddała apelację;

2. zasądza od (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz B. Ł. kwotę 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) zł brutto tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym przez radcę prawnego G. K..

Sygn. akt I ACa 1008/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 9 maja 2017 roku, wydanym w sprawie z powództwa B. Ł. przeciwko (...) Bank S.A. w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i zapłatę, Sąd Okręgowy w Łodzi:

1. pozbawił częściowo tytuł wykonawczy - w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr 741/13/DM z dnia 16 kwietnia 2013 r. wydanego przez bank (...) S.A. w K., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 839/13 - wykonalności tj. ponad wyegzekwowaną kwotę 2.289,35 złotych;

2. oddalił w pozostałej części powództwo opozycyjne;

3. umorzył postępowanie w sprawie w zakresie żądania zapłaty;

4. zniósł wzajemnie poniesione pomiędzy stronami koszty procesu;

5. przyznał i nakazał wypłatę na rzecz radcy prawnego G. K. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 17 złotych tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

Przytoczony wyrok został oparty na ustaleniach szczegółowo przedstawionych w jego uzasadnieniu. Z ustaleń tych wynika, że B. Ł. i Bank (...) S.A. z siedzibą w G. – poprzednik prawny pozwanego - zawarli w dniu 20 czerwca 2012 roku umowę o kredyt gotówkowy przeznaczony częściowo na spłatę innych kredytów. Umowa została zawarta na czas określony na okres od 20 czerwca 2012 roku do 20 czerwca 2019 roku. Wobec istniejącego zadłużenia, pozwany wysłał do powódki w dniu 25 stycznia 2013 roku ostateczne wezwanie do zapłaty. Wezwanie pozostało bez odpowiedzi, co skutkowało sporządzeniem przez pozwanego w dniu 22 lutego 2013 roku oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Oświadczenie to zostało nadane pocztą w formie listu poleconego w dniu 27 lutego 2013 roku. W dniu 16 kwietnia 2013 roku pozwany bank wystawił przeciwko powódce bankowy tytuł egzekucyjny. Po uzyskaniu tytułu wykonawczego, wobec braku spłaty zadłużenia, pozwany wystąpił w dniu 15 stycznia 2014 roku z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W trakcie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi P. P. pod sygnaturą akt KM 17819/14 wierzytelność pozwanego ulegała pomniejszeniu o 2.289,35 zł. Następnie powódka dokonywała dobrowolnych wpłat na rzecz pozwanego w kwotach wyszczególnionych przez sąd pierwszej instancji.

W tak ustalonym stanie faktycznym sąd pierwszej instancji uznał powództwo, w świetle art. 840 § 1 k.p.c., za uzasadnione w przeważającej części. Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że strona pozwana nie podołała spoczywającemu na niej ciężarowi udowodnienia, że pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej doszło do powódki w taki sposób, że ta mogła się z nim zapoznać. Przyjmując zatem, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia powódce umowy kredytowej, sąd pierwszej instancji uznał, że bank nie miał prawa wystawić bankowego tytułu egzekucyjnego na całość jeszcze niespłaconej i niewymagalnej kwoty kapitału kredytu, odsetek umownych i karnych. Sąd Okręgowy pozbawił więc przedmiotowy tytuł wykonawczy wykonalności w części, tj. ponad wyegzekwowaną przez komornika i przekazaną na rzecz wierzyciela kwotę 2.289,35 zł, w pozostałym zakresie pozew oddalając. Sąd umorzył postępowanie w sprawie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zakresie żądania zapłaty, a to wobec cofnięcia powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia w tej części. O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo. Podniósł następujące zarzuty:

1. naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co doprowadziło do przyjęcia przez sąd pierwszej instancji, iż rozmowy telefoniczne przeprowadzone z powódką nie świadczą o skutecznym wypowiedzeniu umowy o kredyt gotówkowy z dnia 20 czerwca 2012 roku i skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego z uwagi na zaległości powódki w spłacie rat kredytu;
2. naruszenia art. 61 k.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez uznanie, że pozwany nie udowodnił wymagalności roszczenia oraz że powódka nie miała możliwości zapoznania się z wypowiedzeniem umowy skierowanym na adres wskazany w umowie.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a nadto o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny, aprobując również ocenę prawną tych ustaleń.

W niniejszej sprawie kwestią sporną była skuteczność oświadczeń złożonych powódce przez Bank (...) – poprzednika prawnego pozwanego (...) Banku S.A. – o wypowiedzeniu umowy kredytu. Również zarzuty apelacji sprowadzają się do podważania oceny sądu pierwszej instancji, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy powódce. Zarzuty te są chybione i stanowią jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego.

Skarżący podnosił, że skoro udowodnił fakt nadania na adres powódki listu poleconego, zawierającego oświadczenie o wypowiedzeniu jej umowy, to należało przyjąć domniemanie faktyczne, iż powódka mogła się z nim zapoznać. W ocenie skarżącego to na powódce spoczywał więc ciężar udowodnienia, że nie mogła się zapoznać z oświadczeniem o wypowiedzeniu jej umowy. Skoro powódka nie przedstawiła dowodu na tą okoliczność, to w ocenie skarżącego powództwo należało uznać za bezzasadne.

Sąd Apelacyjny argumentacji tej nie podziela. Pocztove potwierdzenie nadania, na które powołuje się skarżący, należało uważać w świetle art. 244 k.p.c. w związku z art. 17 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (tj. z dnia 12 lipca 2017 r.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1481 ze zm.) za dokument urzędowy, stanowiący dowód wysłania przez poprzednika prawnego pozwanego do powódki listu poleconego, w dniu w tym potwierdzeniu wskazanym. W sytuacji jednak, gdy powódka konsekwentnie negowała otrzymanie listu poleconego z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy, potwierdzenie to nie mogło być w ocenie Sądu Apelacyjnego uznane za dowód rozstrzygający o doręczeniu powódce omawianego listu. W tej sytuacji ustalenie, czy list ten został powódce doręczony, wymagało uwzględnienia innych jeszcze dowodów. Jak wiadomo, listy polecone są nie tylko przyjmowane "za potwierdzeniem nadania", ale także wydawane za pokwitowaniem odbioru". Kwestia, czy list polecony, na które powoływała się strona pozwana, został powódce doręczony, mogła więc zostać jednoznacznie rozstrzygnięta na podstawie dowodu w postaci pokwitowania odbioru. Wobec niewystąpienia nadawcy o przeprowadzenie przez pocztę postępowania, które mogło taki dowód dostarczyć, dokonane w tej kwestii przez Sąd Okręgowy negatywne ustalenie należy w okolicznościach sprawy uznać za w pełni uzasadnione (por. także wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 października 2002 r., V CKN 1796/00).

Jak już wskazano wyżej, za pomocą pocztowego potwierdzenia nadania pozwany wykazał jedynie okoliczność wysłania przez swojego poprzednika prawnego listu poleconego do powódki, w dniu w tym potwierdzeniu wskazanym. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez powódkę, natomiast nie implikowała ona jeszcze, że list ten został powódce rzeczywiście doręczony, ani też że mogła się ona z nim zapoznać. Przyjęcie takiego wniosku możliwe było przy zastosowaniu domniemania faktycznego z art. 231 k.p.c. Sąd pierwszej instancji przepisu tego nie zastosował, skarżący zaś nie zarzucił naruszenia art. 231 k.p.c., tym samym nie poddając tej kwestii pod rozważę Sądu Apelacyjnego. Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji wprawdzie nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, Lex 341125). Tytułem wyjaśnienia należy jednak wskazać, że wnioskowanie opisane w art. 231 k.p.c. jest wyłącznie uprawnieniem sądu (a nie jak w przypadku domniemania prawnego obowiązkiem), w ramach którego zachowuje on pełną swobodę (wyr. SN z 22.7.2008 r., II PK 360/07, L.). Zarówno pozwany jak i jego poprzednik prawny są profesjonalistami, pozwany jest również reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, należało więc oczekiwać od nich podwyższonej staranności w prowadzeniu spraw. W tej sytuacji, jak również mając na uwadze konsekwentne negowanie przez powódkę doręczenia jej listu oraz podnoszone przez nią wątpliwości co do możliwości dokonania doręczenia w dacie 4 marca 2013 roku, należało uznać, że nieprzyjęcie przez sąd pierwszej instancji domniemania faktycznego nie pozostawało w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Wobec powyższego chybiony jest również zarzut naruszenia art. 61 k.c., jako że nie znajduje on oparcia w ustalonym w sprawie stanie faktycznym.

Skarżący zarzucił naruszenie przez sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Podniósł, że z dowodu z nagrania rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z powódką wynika, że poinformowano ją podczas tej rozmowy o wypowiedzeniu umowy kredytowej, a ona informacjom tym nie zaprzeczyła. Zarzut ten nie jest trafny, skoro skutecznym mogło być jedynie wypowiedzenie umowy kredytowej dokonane pisemnie

(czego wymagał § 8 ust. 5 umowy kredytowej z dnia 20 czerwca 2012 roku, zawartej między stronami). Ewentualne ustne oświadczenia pracownika strony pozwanej o wypowiedzeniu umowy nie mogły wywołać takiego skutku; podobnie ustne oświadczenia powódki, która nie kwestionowała wówczas takiego wypowiedzenia, nie zastępowały wypowiedzenia w zgodnej z umową formie.

W konkluzji stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepis art. 840 § 1 k.p.c. uwzględniając powództwo w zaskarżonej części.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną. O kosztach postępowania drugoinstancyjnego orzeczono w oparciu o przepisy art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm).